

Dissenteressamfunds Brug af Kirker til Gudstjeneste bør bero paa *Bispens*, samt indenfor den Begrænsning, som § 16 anviser, paa *Menighedsraadet*. Mindretallet maa i denne Sammenhæng bestemt protestere mod visse Punkter i den Fortolkning, som Kirkeministeriet i Skrivelse af 26. Januar 1926 til Udvalget (jfr. Bilag II) har givet af de nævnte Lovparagraffer.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, paa hvem Tilladelsen beror, er Ministeriet aabenbart enig med Mindretallet, men ved sin Fortolkning af § 14 indfører Ministeriet en Appelret, der gør Ministeriet til den virkelige Dommer i Spørgsmaal om Lære og Ritus og gør Paragraffens Brug af Udtrykket „Tilladelse“ illusorisk for Biskoppens Vedkommende; det indfører videre en saadan Appel til Ministeriet i § 15, der er ganske uomtalt der, og udstrækker den endog til § 16, skønt denne Paragraf udtrykkelig ved sin bestemte Omtale af Appelomraadet afgjort udelukker Talen om, at Lære- og Ritualspørgsmaalet kan indankes fra Bispens til Ministeriets Afgørelse. — Dette er ganske i Modstrid med den af Mindretallets Parti bestemt forfægtede Opfattelse og for § 16's Vedkommende i absolut Strid med den ved Lovens Vedtagelse klart bevidnede Forstaaelse fra Lovgivernes Side. Ministeriet har som bestemmende for sin Fortolkning af § 14 henvist til en uimodsagt Udtalelse ved Lovens 2den Behandling i Folketinget (jfr. Rigsdagstidende for 1921—22 Sp. 6905) fra Ordføreren for det radikale Venstre. Det forekommer da Mindretallet mærkeligt, at Ministeriet ikke er blevet opmærksom paa, at sammesteds anbefalede samme Ordfører et Ændringsforslag (Nr. 18) til § 16, der skulde *muliggøre* den Fortolkning af Paragraffen, som Ministeriet nu finder „det ligger nærmest at antage“ er den rette — men dette Ændringsforslag blev netop *nedstemt* (med 70 Stemmer mod 52, jfr. sammesteds Sp. 6908).

Mindretallet maa alene af den Grund protestere mod at indfortolke en Opfattelse, som er i principiel Strid med Lovgivernes Opfattelse. Denne har i øvrigt ogsaa, som allerede bemærket, faaet sit tilstrækkeligt

klare Udtryk ved, at § 16 udtrykkelig nævner, naar Appel kan ske, og ved Udtrykket „i sidstnævnte Forhold“ bestemt *udelukker* Appel i Spørgsmaal om Lære og Ritus. Og denne Stilling fra de to Rigsdagspartiers Side, der gennemførte Loven af 1922, er ikke tilfældig, men Udtryk for en fast Linie, for en Kampstilling til det af Ministeriet nu forfægtede Princip — saaledes som det klart kan ses bl. a. af Forhandlingerne under Vedtagelsen af den Lov af 1918, der er Grundlaget for § 16 i Loven af 1922. Det oprindelige Forslag i 1918 forelagdes netop af samme Mand, der i 1922 var Ordfører for Ændringsforslaget Nr. 18, der skulde indføre i Loven af 1922 det Princip, som forkastedes 1918. Men ligesom Forslaget i 1918 *ikke* kunde gennemføres i den forelagte Form, *fordi* det lagde Afgørelsen af rituelle Spørgsmaal over i Ministerens Haand, men blev ændret saaledes, at *Bispens* Stilling som den afgørende var klar (jfr. Kretz, Aar bog for den overordentlige Rigsdagssamling 1918, S. 105), saaledes blev i 1922 det Ændringsforslag til § 16, som netop anbefalede med, at derefter „kan det aldrig være Biskoppen, der skønner derover“ (F. Sp. 6905), forkastet.

Man skulde da ikke mene, at Ministeriet, naar det lægger Vægt paa de historiske Forhold ved en Lovs Vedtagelse, kan være uvidende om, hvilket Princip der er hævdet 1922 med Hensyn til Spørgsmaalet om Frimenighedens Brug af Kirkerne. Men ud fra § 16 som Hovedparagraffen bør da § 14 forstaaes. Men, selv om man vil mene, at Slutningssætningen i denne Paragraf (om Indankningen) angaar hele Paragraffen og ikke blot det Tilfælde, at en Biskop har *taget Tilladelsen tilbage*, kunde man vente, at Ministeriet forstod, at der saare vel kan anlægges et forskelligt Syn paa Appel i det i § 14 og i det i § 15 nævnte Tilfælde, der kan forklare, at Loven netop ikke ønsker Appel i sidstnævnte Tilfælde. I det første drejer det sig nemlig om en folkekirkelig Præst, hvis teologiske Uddannelse jo gør det rimeligt at antage, at hans Forstaaelse for Lære- og Ritualspørgsmaal er betydelig mere indgaaende